

Zámer národného projektu

„Podpora univerzálneho navrhovania“

v zmysle § 26 zákona o príspevku z EŠIF a kapitoly 3.4.1 Národné projekty systému riadenia EŠIF na programové obdobie 2014-2020

1. Zdôvodnite čo najpodrobnejšie prečo nemôže byť projekt realizovaný prostredníctvom výzvy na predkladanie žiadostí o NFP?

(napr. porovnanie s realizáciou prostredníctvom dopytovo orientovaného projektu vzhľadom na efektívnejší spôsob napĺňania cieľov OP, efektívnejšie a hospodárnejšie využitie finančných prostriedkov)

Slovenská republika ratifikovala v roku 2010 Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (ďalej len „DPOZP“), z čoho jej vyplývajú viaceré záväzky. Zmluvné strany DPOZP sa zaväzujú zabezpečiť a podporovať plné uplatňovanie všetkých ľudských práv a základných slobôd pre všetky osoby so zdravotným postihnutím bez akéhokoľvek diskriminovania na základe zdravotného postihnutia. V oblasti univerzálneho navrhovania sa zmluvné strany zaväzujú uskutočňovať alebo podporovať výskum a vývoj univerzálne navrhovaných tovarov, služieb, prostredí a vybavenia, ktoré by vyžadovali minimálne prispôsobenie a najnižšie náklady na uspokojenie špecifických potrieb osôb so zdravotným postihnutím, podporovať ich dostupnosť a využívanie a presadzovať univerzálny dizajn pri vytváraní noriem a usmernení. „Univerzálny dizajn“ je v čl. 2 DPOZP definovaný ako navrhovanie výrobkov, zariadení, programov a služieb tak, aby ich mohli využívať v najväčšej možnej miere všetci ľudia bez nevyhnutnosti úprav alebo špeciálneho dizajnu. Aplikáciou princípov univerzálneho dizajnu vo fyzickom prostredí budú zároveň plnené aj záväzky vyplývajúce z DPOZP v čl. 9 Prístupnosť, ktorým sa zmluvné strany zaväzujú prijať príslušné opatrenia, ktoré zabezpečia osobám so zdravotným postihnutím prístup k fyzickému prostrediu a k ďalším prostriedkom a službám dostupným alebo poskytovaným verejnosti, a to prijatím opatrení zahŕňajúcich identifikáciu a odstraňovanie prekážok a bariér brániacich prístupnosti, vzťahujúcich sa okrem iného na budovy, cesty, dopravné a iné vnútorné a vonkajšie zariadenia vrátane škôl, obytných budov, zdravotníckych zariadení a pracovísk.

Predkladaný zámer národného projektu má ambíciu naplniť požiadavku DPOZP zameranú na podporu výskumu a vývoja v oblasti univerzálneho navrhovania fyzického prostredia, aby mohli byť verejné priestory a budovy užívané všetkými ľuďmi bez rozdielu ich fyzických, zmyslových a mentálnych daností a schopností.

Úlohou národného projektu je implementácia univerzálneho navrhovania fyzického prostredia do praxe v SR. Prijímateľ projektu bude skúmať a rozpracovať princípy univerzálneho navrhovania budov a verejných priestranstiev, skúmať implementáciu princípov univerzálneho navrhovania v zahraničnej legislatíve a praxi, vypracuje národné štandardy a technické normy univerzálneho navrhovania budov a verejných priestranstiev, vypracuje odporúčania na legislatívne zmeny a zameria sa aj na zvýšenie informovanosti odbornej a laickej verejnosti o univerzálnom navrhovaní formou seminárov a konferencií. Tento cieľ vzhľadom na jeho vecné zameranie, charakter aktivít, geografický záber a nutnosť komplexnosti a systémovosti výsledných riešení je možné dosiahnuť iba prostredníctvom realizácie národného projektu.

Vzhľadom na zameranie a stanovené ciele projektu, kedy výsledky a výstupy projektu budú mať celoslovenský a celospoločenský dopad, je nevyhnutné, aby bol projekt v tomto prípade realizovaný jedným prijímateľom disponujúcim dostatočnými odbornými a vedeckými kapacitami, vedomosťami a skúsenosťami v predmetnej oblasti. Cieľom projektu sú jednoznačné výstupy pre účely následnej realizácie legislatívnych zmien. Pôjde o vypracovanie zásadného systémového opatrenia

celoštátneho charakteru, ktoré bude mať dopad na zlepšenie životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím a širokej verejnosti, a preto nie je možné riešiť tento projektový zámer prostredníctvom výzvy na dopytovo orientované projekty. V prípade tohto zámeru sa jedná o špecifickú, vysoko odbornú a nekomerčnú aktivitu vo verejnom záujme, ktorú je potrebné riešiť koncepčne, systematicky a s celospoločenským dopadom.

V prípade výzvy na predkladanie žiadostí o NFP a následnej účasti viacerých prijímateľov realizujúcich dopytovo orientované projekty by nebolo možné koordinovať alebo zosúladiť výstupy jednotlivých projektov do jednoznačných odporúčaní na legislatívne zmeny v právnych predpisoch SR, čím by nedošlo k naplneniu stanoveného cieľa. Zároveň je potrebné uviesť, že na Slovensku okrem odborných zamestnancov žiadateľa je absolútny nedostatok odborníkov, ktorí by disponovali tak vysoko odbornými vedomosťami, skúsenosťami a špecializáciou v oblasti univerzálneho navrhovania a ktorí by dokázali splniť obsahové zadanie tohto projektového zámeru. Uvedený fakt by ohrozil realizáciu stanovených cieľov buď z hľadiska nedostatočného záujmu zo strany potenciálnych žiadateľov alebo v horšom prípade z hľadiska požadovanej kvality výstupov a výsledkov realizovaných projektov. Podotýkame, že cieľom tohto zámeru nie sú ani opatrenia zamerané na podporu činnosti subjektov.

Okrem uvedeného hlavného a zásadného dôvodu, prečo tieto ciele musia byť logicky napĺňané národným projektom, vyvstáva aj otázka efektívnosti, účelnosti a hospodárnosti vynakladania finančných prostriedkov, čo by bolo v prípade dopytovo orientovaných projektov jednoznačne spochybniteľné, a to okrem iného aj vzhľadom na neúčelnosť a možnú nekompetentnosť výstupov jednotlivých dopytovo orientovaných projektov.

2. Príslušnosť národného projektu k relevantnej časti operačného programu

Prioritná os	4. Sociálne začlenenie
Investičná priorita	4.1. Aktívne začlenenie, a to aj s cieľom podporovať rovnaké príležitosti a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnateľnosti
Špecifický cieľ	4.1.2 Prevencia a eliminácia všetkých foriem diskriminácie
Miesto realizácie projektu (na úrovni kraja)	Bratislavský kraj, Trnavský kraj, Nitriansky kraj, Trenčiansky kraj, Žilinský kraj, Banskobystrický kraj, Prešovský kraj, Košický kraj
Identifikácia hlavných cieľových skupín (ak relevantné)	- osoby so zdravotným postihnutím - jednotlivci alebo skupiny ohrozené diskrimináciou, chudobou alebo sociálnym vylúčením - výskumné a vzdelávacie inštitúcie - subjekty vykonávajúce činnosti vo verejnom záujme
Príklad hlavnej aktivity v zmysle OP ĽZ	Podpora výskumu a vývoja univerzálneho navrhovania tovarov a služieb, zariadení a vybavenia v zmysle čl. 2 DPOZP.

3. Prijímateľ¹ národného projektu

Dôvod určenia prijímateľa národného projektu ²	Prijímateľom národného projektu bude Slovenská technická univerzita v Bratislave, Fakulta architektúry STU. Výskum bude metodicky riadiť jej špecializované pracovisko Centre of Design for All (CEDA) - Výskumné a školiace centrum bezbariérového
---	---

¹ V tomto dokumente je používaný pojem prijímateľ a žiadateľ. Je to tá istá osoba, no technicky sa žiadateľ stáva prijímateľom až po podpísaní zmluvy o NFP.

² Jednoznačne a stručne zdôvodnite výber prijímateľa NP ako jedinečnej osoby oprávnenej na realizáciu NP (napr. odkaz na platné predpisy, operačný program, národnú stratégiu, ktorá odôvodňuje jedinečnosť prijímateľa NP).

navrhovania založené v roku 2007.

Dôvodom určenia prijímateľa je vysoko odborná znalosť problematiky. Fakulta architektúry disponuje odbornými a výskumnými kapacitami s dlhoročnými skúsenosťami a jej pracovisko CEDA sa ako jediné na Slovensku špecializuje výlučne na problematiku univerzálneho navrhovania, a to vo všetkých oblastiach, ako sú stavby určené na bývanie, vzdelávanie, prácu, voľný čas, zdravotníctvo, služby a dopravu. Participuje pri vytváraní národných legislatívnych predpisov v súčinnosti s európskymi a národnými inštitúciami.

CEDA skúma a rozpracúva princípy univerzálneho navrhovania, poskytuje profesionálnu podporu tvorby a realizácie univerzálne prístupného prostredia tak, aby mohlo byť užívané všetkými ľuďmi bez rozdielu ich fyzických, zmyslových a mentálnych daností a schopností. Výskumu v oblasti univerzálneho navrhovania sa venujú pracovníci CEDA už od roku 1995 a publikovali viac ako 150 výstupov u nás aj v zahraničí.

CEDA je od roku 2007 registrovaným pridruženým členom Európskeho inštitútu pre dizajn a dizabilitu EIDD – Design for All Europe, a vyvíja spoluprácu s:

- univerzitami, vzdelávacími a odbornými inštitúciami
- združeniami zdravotne postihnutých
- štátnymi úradmi a verejnou správou
- odborníkmi pôsobiacimi v príslušných oblastiach
- organizáciami z oblasti obchodu a výroby.

Hlavné činnosti CEDA sú nasmerované najmä na:

- výskum orientovaný na univerzálne navrhovanie prostredia a služieb v spolupráci s relevantnými národnými a zahraničnými univerzitnými pracoviskami zaoberajúcimi sa predmetným problémom;
- participáciu pri vytváraní legislatívnych predpisov a zosúladenie národných a medzinárodných noriem,
- aktivity v oblasti vzdelávania a odborného rastu v spolupráci s akademickými, odbornými a dotknutými štátnymi inštitúciami,
- vysielanie podnetov odborníkom s cieľom začlenenia princípov univerzálneho navrhovania do stavebnej praxe a do hodnotiacich kritérií odborných komisií,
- odborné konzultácie pre ľudí v ťažkostiach, spôsobených architektonickými bariérami v prostredí.

Ďalšie výskumné pracoviská Fakulty architektúry STU, ktoré budú spolupracovať na národnom projekte:

- Vzdelávacie a vedecko - výskumné centrum Banská Štiavnica;
- Architektúra 2020 - výskumné a školiace centrum udržateľnej a efektívnej architektúry;
- CeKA - Centrum krajinskej architektúry - vedecko-výskumné a vzdelávacie centrum;

	<p>- BCDlab - výskumné, vzdelávacie a vývojové pracovisko pre dizajn s ohľadom na človeka; - Laboratórium modelovej simulácie.</p> <p>Projekty CEDA:</p> <ul style="list-style-type: none"> • MVTS, 2007-2009 : Univerzálne navrhovanie - nová metóda bezbariérového navrhovania v architektúre, urbanizme a dizajne, ktorá podporuje integráciu diskriminovaných skupín ľudí do života spoločnosti; • IP Erasmus, 2007-2009: "Design for All – Universal Design"; • VEGA, 2008-2011: Auditorský program – univerzálna prístupnosť hmotného životného prostredia; • VEGA, 2011-2014: Univerzálne navrhovanie prostredia v súlade s požiadavkou inklúzie zdravotne limitovanej populácie do vzdelávacieho a pracovného procesu; • KEGA, 2013-2014: Vytvorenie podmienok na štúdium pre študentov so špecifickými potrebami na Slovenskej technickej univerzite v Bratislave; • NP MPSVR, 2013-2015: Národný projekt Podpora procesu deinštitucionalizácie a transformácie systému sociálnych služieb; • KEGA, 2016-2017: Eliminácia architektonických, informačných a orientačných bariér na Slovenskej technickej univerzite v Bratislave; • Erasmus + KA2, 2015-2018: UNIALL- Accessibility of Higher Education for Students with Special Needs; • NP MPSVR, 2019-2023: Národný projekt Deinštitucionalizácia zariadení sociálnych služieb – Podpora transformačných tímov. <p>Ďalšie projekty Fakulty architektúry STU, ktoré boli financované zo zdrojov EÚ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • INTERREG, 2017 – 2019: DANUrB - a regional network building through tourism and education to strengthen the “Danube” cultural identity and solidarity • EFRR, 2007-2013: REGIOGOES - Regionálny potenciál v pohraničnej oblasti Rakúsko-Slovensko. Vývoj nových modelov bývania, práce a voľného času pre pohraničnú oblasť • ERASMUS LLP, 2013-2016: OIKOnet – globálna multidisciplinárna sieťová platforma pre výskum a vzdelávanie v oblasti bývania • INTERREG IVC, 2010-2013: Euroscapes - green management plans for European urban and periurban landscapes • ERASMUS, 2010-2013: Thematic Network Project in Landscape Architecture. • ERASMUS, 2010-2012: OIKODOMOS - Consolidation and expansion of a Virtual Campus • ERDF, 2010-2011: urbANNatur - „Development of recreational activities in protected natural territories"
Má prijímateľ osobitné, jedinečné kompetencie na implementáciu aktivít	nie

národného projektu priamo zo zákona, osobitných právnych predpisov, resp. je uvedený priamo v príslušnom operačnom programe?	
Obchodné meno/názov (aj názov sekcie ak relevantné)	Slovenská technická univerzita v Bratislave Fakulta architektúry STU
Sídlo	Bratislava, Námestie slobody 19, 812 45
IČO	00 397 687

4. Partner, ktorý sa bude zúčastňovať realizácie národného projektu (ak relevantné)

Zdôvodnenie potreby partnera národného projektu (ak relevantné) ³	-
Kritériá pre výber partnera ⁴	-
Má partner monopolné postavenie na implementáciu týchto aktivít? (áno/nie) Ak áno, na akom základe?	-
Obchodné meno/názov	-
Sídlo	-
IČO	-

V prípade viacerých partnerov, doplňte údaje za každého partnera.

5. Predpokladaný časový rámec

Dátumy v tabuľke nižšie nie sú záväzné, ale predstavujú vhodný a žiaduci časový rámec pre zabezpečenie procesov, vedúcich k realizácii národného projektu.

Dátum vyhlásenia vyzvania vo formáte Mesiac/Rok	október 2019
Uveďte plánovaný štvrťrok podpísania zmluvy o NFP s prijímateľom	IV. štvrťrok 2019
Uveďte plánovaný štvrťrok spustenia realizácie projektu	I. štvrťrok 2020
Predpokladaná doba realizácie projektu v mesiacoch	36 mesiacov

6. Finančný rámec

Alokácia na vyzvanie (zdroj EÚ a ŠR)	1 231 776 €
Celkové oprávnené výdavky projektu	1 231 776 €
Vlastné zdroje prijímateľa	

Územie	Celkom (v Eur)	zdroje EÚ (v Eur)	zdroje ŠR (spolu financovanie MRR, štátny rozpočet 100% VRR) v Eur	koeficient pro-rata
MRR	1 039 594,31	930 163,33	109 430,98	88,84%
VRR	130 592,89	68 733,10	61 859,79	11,16%
územie SR	1 170 187,20	998 896,43	171 290,77	

³ Uveďte dôvody pre výber partnerov (ekonomickí, sociálni, profesijní...). Odôvodnite dôvody vylúčenia akejkolvek tretej strany ako potenciálneho realizátora.

⁴ Uveďte, na základe akých kritérií bol partner vybraný, alebo ak boli zverejnené, uveďte odkaz na internetovú stránku, kde sú dostupné. Ako kritérium pre výber - určenie partnera môže byť tiež uvedená predchádzajúca spolupráca žiadateľa s partnerom, ktorá bude náležite opísaná a odôvodnená, avšak nejde o spoluprácu, ktorá by v prípade verejných prostriedkov spadala pod pôsobnosť zákona o VO.

7. Východiskový stav

a. Uveďte východiskové dokumenty na regionálnej, národnej a európskej úrovni, ktoré priamo súvisia s realizáciou NP:

- Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím
- Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014-2020
- Záverečné odporúčania Výboru OSN pre práva osôb so zdravotným postihnutím pre SR
- Celoštátna stratégia ochrany a podpory ľudských práv v SR
- Európska stratégia pre oblasť zdravotného postihnutia 2010 – 2020
- Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia č. 532/2002 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie
- Zákon č.365/2004 o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon)

b. Uveďte predchádzajúce výstupy z dostupných analýz, na ktoré nadväzuje navrhovaný zámer NP (štatistiky, analýzy, štúdie,...):

Z prostriedkov EÚ boli doteraz financované dva projekty, v ktorých boli spracované výstupy súvisiace s univerzálnym navrhovaním:

- Národný projekt: Deinštitucionalizácia zariadení sociálnych služieb – Podpora transformačných tímov (cez MPSVR SR)
- Erasmus +, KA2: UNIALl- Accessibility of Higher Education for Students with Special Needs.(cez SAIA)

V rámci týchto dvoch projektov boli spracované 3 výstupy o Univerzálnom navrhovaní (publikácie):

- ROLLOVÁ, Lea a kol. Tvorba inkluzívneho prostredia v procese deinštitucionalizácie. 1. vyd. Bratislava : Implementačná agentúra MPSVR SR, 2015. 200 s. [12,172 AH]. ISBN 978-80-970110-5-5,
- ROLLOVÁ, Lea - ČEREŠŇOVÁ, Zuzana. Univerzálne navrhovanie objektov komunitných sociálnych služieb. 1. vyd. Bratislava: Implementačná agentúra MPSVR SR, 2015. 66 s. [3,333 AH]. ISBN 978-80-970110-4-8,
- ČEREŠŇOVÁ, Zuzana a kol. *Inclusive Higher Education*. 1. vyd. Praha : Nakladatelství Gasset - Allan Gintel, 2018. 239 s. [10,10 AH]. ISBN 978-80-87079-60-7.

Uvedené publikácie z predchádzajúcich projektov sa týkajú univerzálneho navrhovania objektov sociálnych služieb a objektov vysokých škôl. V predkladanom projekte nebudú výstupy projektu zamerané na objekty sociálnych služieb a objekty vysokých škôl. Pracovné skupiny budú riešiť problematiku univerzálneho navrhovania v týchto nosných oblastiach: UN budov na bývanie (komerčné bývanie), UN budov na prácu a služby (obchodné a verejné služby), UN zariadení na voľný čas (kultúra, šport a rekreácia), UN verejných priestranstiev a dopravných stavieb, UN a obnova pamiatkových budov.

Problematika univerzálneho navrhovania nebola doposiaľ v podmienkach SR komplexne riešená na celonárodnej úrovni a neboli v tejto oblasti vykonané analýzy slovenskej legislatívy ani spracované strategické dokumenty s očakávanými dopadmi na prax v slovenskom stavebnom priemysle..

- c. Uvedte, na ktoré z ukončených a prebiehajúcich národných projektov⁵ zámer NP priamo nadväzuje, v čom je navrhovaný NP od nich odlišný a ako sú v ňom zohľadnené výsledky/dopady predchádzajúcich NP (ak relevantné):

Nie je relevantné.

- d. Popíšte problémové a prioritné oblasti, ktoré rieši zámer národného projektu. (Zoznam známych problémov, ktoré vyplývajú zo súčasného stavu a je potrebné ich riešiť):

Slovenská republika v roku 2010 ratifikovala Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (ďalej len DPOZP), ktorého čl. 9 Prístupnosť zaväzuje zmluvné strany prijať príslušné opatrenia, ktoré zabezpečia osobám so zdravotným postihnutím prístup k fyzickému prostrediu a k ďalším prostriedkom a službám dostupným alebo poskytovaným verejnosti, pričom identifikácia a odstraňovanie prekážok a bariér brániacich prístupnosti sa okrem iného vzťahuje na budovy, cesty, dopravné a iné vnútorné a vonkajšie zariadenia vrátane škôl, obytných budov, zdravotníckych zariadení a pracovísk. „Univerzálny dizajn“, ktorý je v čl. 2 DPOZP špecifikovaný ako „navrhovanie výrobkov, zariadení, programov a služieb tak, aby ich mohli využívať v najväčšej možnej miere všetci ľudia bez nevyhnutnosti úprav alebo špeciálnych riešení. Univerzálne navrhovanie nevyklučuje použitie asistenčných zariadení pre určité skupiny osôb so zdravotným postihnutím, ak je to potrebné.“

Univerzálne navrhovanie sa týka tvorby prostredia v jeho všetkých súvislostiach tak, aby mohlo byť užívané všetkými ľuďmi bez rozdielu ich fyzických, zmyslových a mentálnych daností a schopností a aby bolo prístupné a zrozumiteľné pre maximálne možnú časť obyvateľstva, nezávisle na ich veku, schopnostiach a obmedzeniach. Princípom univerzálneho navrhovania - navrhovania pre všetkých - je umožnenie všetkým občanom integrovať sa do spoločnosti. Cieľom je vytvoriť všeobecne prístupné, užívateľné a bezpečné prostredie pre široké spektrum užívateľov, a to systémom komplexných opatrení v architektonickej a stavebnej oblasti v súlade s princípmi univerzálneho navrhovania.

Celosvetovým a aj slovenským dlhodobým trendom je starnutie populácie, ktoré generuje nárast počtu osôb odkázaných na pomoc. V neprístupnom prostredí sú ľudia so zdravotným znevýhodnením vo veľkej miere odkázaní na pomoc osobných asistentov aj pri prekonávaní bariér. Ak by bola spoločnosť schopná odstraňovať (resp. nevytvárať ďalšie) architektonické, komunikačné, informačné a iné bariéry, zvýšila by sa miera schopností a nezávislosti osôb so zdravotným postihnutím, mali by viac možností participovať na rôznych aktivitách v rámci komunity, vzdelávať sa a pracovať. Z univerzálne prístupného prostredia neprofitujú len ľudia so zdravotným postihnutím, ale je sociálnym a ekonomickým prínosom pre celú spoločnosť.

Tvorbu univerzálne prístupného prostredia je potrebné vnímať vo viacerých súvislostiach:

- (1) ako ľudsko-právny princíp – založený na právnom, bezpečnom a spravodlivom svete pre všetkých, znevýhodnené skupiny obyvateľov majú mať zabezpečenú prístupnosť prostredí a služieb bez akejkoľvek formy diskriminácie alebo segregácie;
- (2) sociálne udržateľný rozvoj – všetky ľudské činnosti a aktivity musia uspokojovať široké spektrum ľudských potrieb v súlade so zásadami sociálnej spravodlivosti, ľudskej dôstojnosti, inklúzie a participácie;
- (3) ekonomicky udržateľný rozvoj – musia sa správne navrhovať investície do ľudí so zdravotným postihnutím, ktoré maximalizujú ich funkčné schopnosti a zároveň je potrebné odstrániť prekážky, ktoré bránia ich prístupu k sociálnym a ekonomickým príležitostiam.

Nepriaznivý stav v riešení problematiky prístupnosti dokumentuje aj ekonomická štúdia⁶ vypracovaná pre Svetovú banku, v ktorej sú vyčíslené straty ročného hrubého domáceho produktu

⁵ V prípade ak je to relevantné, uvedte aj ukončené národné projekty z programového obdobia 2007-2013.

⁶ Metts R. (2004): Disability and Development. ANNEX B - ESTIMATES OF GDP LOST DUE TO DISABILITY. Background Paper prepared for the Disability and Development Research Agenda Meeting, 2004, World Bank, Washington D.C. Str. 9. Dostupné [online] na: <http://siteresources.worldbank.org/DISABILITY/Resources/280658-1172606907476/mettsBGpaper.pdf>

(ďalej len „HDP“) jednotlivých štátov, ktoré vznikajú v dôsledku zdravotného postihnutia. Z výsledkov štúdie vyplýva, že straty v rámci celosvetového HDP v dôsledku zdravotného postihnutia sa môžu pohybovať medzi 1,71 miliardami USD a 2,23 miliardami USD ročne, čo predstavuje 5,35 % až 6,97 % z celkového celosvetového HDP. Podľa tejto štúdie je veľmi dôležité „znižovať ekonomické dopady zdravotného postihnutia na HDP štátov tým, že sa budú zvyšovať funkčné schopnosti osôb so zdravotným postihnutím a odstrániť sa prekážky, ktoré bránia ich prístupu k sociálnym a ekonomickým príležitostiam“. V štúdii sa tiež uvádza: „Náklady na implementáciu prístupnosti a univerzálneho navrhovania do nových budov a infraštruktúry sú zvyčajne veľmi malé – cca 0,72 % z celkových nákladov na realizáciu stavby“.

Problémové a prioritné oblasti, ktoré rieši zámer národného projektu:

1. Existencia architektonických a orientačných bariér vo fyzickom prostredí je prekážkou pri sociálnom začleňovaní a naplňaní práv osôb so zdravotným postihnutím,
2. Nedostatky v slovenskej legislatíve a absencia kontrolných mechanizmov v stavebnej legislatíve – potreba systémových opatrení,
3. Zvyšovanie povedomia odbornej a laickej verejnosti o právach osôb so zdravotným postihnutím, o prístupnosti a univerzálnom navrhovaní.

Ad 1) Nedostatky v prístupnosti fyzického prostredia generujú problémy súvisiace so sociálnym začleňovaním osôb so zdravotným postihnutím a s uplatňovaním ich práv vyplývajúcich z DPOZP - práva na bývanie, inkluzívne vzdelávanie, prácu, na zdravotnú a sociálnu starostlivosť, alebo právo zúčastniť sa volieb. Prístupnosť je jednou z kľúčových zásad DPOZP a „nevyhnutnou podmienkou efektívneho a rovnakého využívania rôznych občianskych, politických, hospodárskych, sociálnych a kultúrnych práv zo strany osôb so zdravotným postihnutím“. V článku 9 Prístupnosť sa uvádza: „s cieľom umožniť osobám so zdravotným postihnutím žiť nezávisle a plne sa zúčastňovať na všetkých aspektoch života, štáty, zmluvné strany, prijímajú primerané opatrenia, aby osobám so zdravotným postihnutím zabezpečili na rovnakom základe s ostatnými prístup k fyzickému prostrediu, k doprave, k informáciám a komunikácii vrátane informačných a komunikačných technológií a systémov a iných zariadení a služieb otvorených alebo poskytovaných verejnosti, a to tak v mestských, ako aj vo vidieckych oblastiach. Tieto opatrenia, ktoré zahŕňajú identifikáciu a odstránenie prekážok a bariér v prístupnosti, sa okrem iného vzťahujú na budovy, cesty, dopravné a iné vnútorné a vonkajšie prostredia vrátane škôl, bývania, zdravotníckych zariadení a pracovísk“. Najmä v článkoch 2 a 9 DPOZP, ako aj v rôznych zahraničných štúdiách, sa odporúča presadzovať princípy univerzálneho navrhovania, ktoré dokážu riešiť problém fyzickej prístupnosti pre rôzne skupiny užívateľov prostredia. Pri tvorbe fyzického prostredia sa odporúča aplikovať univerzálne navrhovanie z týchto dôvodov:

- univerzálne navrhovanie zohľadňuje diverzitu užívateľov prostredia a je benefitom najmä pre osoby s určitými limitmi, napr. pre osoby s obmedzeniami pohybových, zmyslových alebo mentálnych schopností,
- začlenenie princípov univerzálneho navrhovania do novej výstavby je najefektívnejší spôsob, ako zlepšiť prístupnosť zastavaných prostredí,
- implementácia univerzálneho navrhovania do projektovej dokumentácie v počiatočných fázach tvorivého procesu je takmer vždy omnoho lacnejšia ako dodatočné náklady na debariérizáciu stavby; náklady na implementáciu prístupnosti do nových budov a infraštruktúry sú zvyčajne veľmi malé – cca 0,72 % z celkových nákladov na realizáciu stavby.

Na Slovensku majú mnohé osoby so zdravotným postihnutím v dôsledku existencie architektonických a orientačných bariér vo fyzickom prostredí zamedzený prístup do budov, na verejné priestranstvá, k doprave, alebo prístup k službám poskytovaným verejnosti. V neprístupnom prostredí majú ľudia so zdravotným postihnutím problém začleniť sa do spoločnosti, participovať na živote komunity a pri prekonávaní architektonických a orientačných bariér sú odkázaní na pomoc iných osôb, čo môže zvyšovať náklady na osobných asistentov alebo opatrovateľov. Hoci v slovenskej stavebnej legislatíve sú zapracované ustanovenia o bezbariérovej prístupnosti „stavieb určených na užívanie osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie a stavieb určených pre verejnosť“, nedarí sa tieto ustanovenia dôsledne presadzovať v praxi.

Na Slovensku neboli doteraz prijaté systémové opatrenia na presadzovanie a napĺňanie DPOZP najmä článku 9 Prístupnosť a odporúčaného univerzálneho navrhovania. Cieľom tohto projektu je preskúmať a navrhnúť účinné systémové opatrenia na zlepšenie prístupnosti fyzického prostredia v podmienkach Slovenskej republiky. Očakávaným dopadom systémových opatrení je lepšie sociálne začleňovanie osôb so zdravotným postihnutím do spoločnosti, väčšia miera ich samostatnosti v prostredí, a teda prevencia a eliminácia diskriminácie osôb so zdravotným postihnutím v spoločnosti, čo je aj jedným z cieľov Operačného programu Ľudské zdroje.

Ad 2) V legislatíve SR je problematika bezbariérovej prístupnosti fyzického prostredia čiastočne riešená vo viacerých právnych predpisoch. Okrem vyššie uvedeného dokumentu DPOZP, na základe ktorého je prístupnosť stavieb, programov a služieb právne vymožitelná, viaceré ustanovenia o prístupnosti fyzického prostredia sú zakotvené v stavebnej legislatíve⁷ - napríklad v stavebnom zákone, v § 47 písmena c) je uvedené: „...ak ide o stavbu, ktorá je prístupná širokej verejnosti, aby spĺňala aj osobitné požiadavky na užívanie stavby osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie, najmä požiadavku bezbariérovosti“. Bezbariérová prístupnosť fyzického prostredia je čiastočne riešená aj v legislatíve MZ SR, ktorá stanovuje hygienické požiadavky na stavby a v legislatíve MV SR, ktorá rieši požiarne bezpečnosť stavieb a evakuáciu osôb so zdravotným postihnutím z budov. Žiadne ustanovenie v stavebnej legislatíve nestanovuje potrebu uplatňovať princípy univerzálneho navrhovania. V legislatíve súvisiacej s procesmi verejného obstarávania (ďalej len „VO“) absentuje ustanovenie o povinnosti zakotviť požiadavku prístupnosti prostredia (stavieb), programov a služieb do zámeru VO, do súťažných podkladov a do následnej realizácie stavieb.

Napriek existencii ustanovení o bezbariérovej prístupnosti stavieb v slovenskej legislatíve od roku 2002, nepodarilo sa dosiahnuť očakávaný pokrok a naďalej sa realizujú aj stavby, ktoré nespĺňajú požiadavky prístupnosti. Hlavným dôvodom tohto nepriaznivého stavu môže byť nedostatok systémových opatrení na presadzovanie prístupnosti fyzického prostredia, nedostatky stavebnej legislatívy, ako sú nejednoznačné formulácie ustanovení a absencia kontrolných mechanizmov na dodržiavanie požiadaviek prístupnosti fyzického prostredia. Pracovníci stavebných úradov často neposudzujú bezbariérovú prístupnosť stavieb v stavebnom konaní ani pri kolaudácii stavieb. Ak by došlo k súdnemu konaniu z dôvodu nedodržania stavebnej legislatívy v oblasti prístupnosti stavieb, na Slovensku neexistujú súdni znalci na bezbariérovú prístupnosť a na univerzálne navrhovanie.

Cieľom projektu je návrh systémového opatrenia – odporúčanie na legislatívne zmeny v podmienkach Slovenskej republiky, ktoré bude vypracované na základe analýzy súladu domácej legislatívy s DPOZP najmä s článkom 9 Prístupnosť. Tejto aktivite bude predchádzať prieskum zahraničnej legislatívy a vypracovanie prípadových štúdií pozitívnych a negatívnych riešení prístupnosti fyzického prostredia. Pre potreby praxe budú vypracované štandardy a metodiky na aplikáciu univerzálneho navrhovania fyzického prostredia.

Ad 3) Nedôsledné aplikovanie bezbariérovej prístupnosti do praxe môže byť spôsobené aj nedostatkom vedomostí u odbornej verejnosti o nárokoch osôb so zdravotným postihnutím a o potrebe aplikovať požiadavky bezbariérovej prístupnosti do projektovej dokumentácie stavieb. Na základe vyjadrení niektorých architektov a projektantov, čiastočným dôvodom sú aj negatívne postoje investorov a majiteľov stavieb, ktorí nemajú záujem investovať do prvkov prístupnosti pri realizácii nových stavieb alebo pri adaptáciách existujúcich stavieb. Často sa preto stáva, že pri tvorbe projektovej dokumentácie sa s bezbariérovou prístupnosťou nepočíta, alebo sa navrhujú nekvalitné bezbariérové riešenia, ktoré sú často nepoužiteľné pre niektoré skupiny osôb aj napriek ustanoveniam zakotveným v stavebnej legislatíve. Slovenská komora architektov a Slovenská komora stavebných inžinierov neposkytuje odborné vzdelávanie o prístupnosti fyzického prostredia a o univerzálnom navrhovaní a neposkytuje žiadne informačné materiály alebo odborné konzultácie o tejto problematike.

⁷ Stavebný zákon č. 50/1976 Zb – aktuálne znenie, vyhláška MŽP SR č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie.

Nepriaznivé postoje architektov, projektantov, investorov, ale aj laickej verejnosti je potrebné postupne meniť a propagovať problematiku práv osôb so zdravotným postihnutím a s tým súvisiacu potrebu tvoriť prístupné fyzické prostredie. Je veľmi potrebné zvýšiť informovanosť odbornej verejnosti o univerzálnej navrhovanej forme workshopov, seminárov a konferencií. Cieľom projektu je preto organizovanie informačných podujatí pre odbornú a laickú verejnosť, a tiež spracovanie metodík tvorby univerzálne prístupných budov a verejných priestranstiev, ktoré by mohli byť vhodnou pomôckou pre architektov, projektantov, ale aj stavebných úradníkov.

Záver: Vzhľadom na právnu záväznosť Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím, ale aj nevyhnutnú potrebu jeho legislatívnej a praktickej implementácie v podmienkach SR, je potrebné navrhnúť systémové opatrenia na presadzovanie prístupnosti fyzického prostredia a navrhnúť nástroje na implementáciu univerzálneho navrhovania v podmienkach Slovenskej republiky tak, aby mohli využívať fyzické prostredie v najväčšej možnej miere všetci ľudia bez nutnosti úprav alebo špeciálneho dizajnu.

Výstupom tohto národného projektu budú tieto systémové opatrenia - odporúčania na legislatívne zmeny, podklady pre vydanie slovenských technických noriem a metodiky univerzálneho navrhovania fyzického prostredia. Počas trvania projektu budú organizované rôzne podujatia za účelom zvýšenia povedomia odbornej a laickej verejnosti o potrebe prístupného prostredia a o benefitoch univerzálneho navrhovania.

- e. Popíšte administratívnu, finančnú a prevádzkovú kapacitu žiadateľa a partnera (v prípade, že v projekte je zapojený aj partner)

Fakulta architektúry má skúsenosti s implementáciou viacerých projektov financovaných zo štrukturálnych fondov Európskej únie. Napríklad jej pracovisko CEDA, ktoré bude projekt metodicky riadiť, sa v rokoch 2013 – 2015 podieľalo na realizácii národného projektu s názvom Podpora procesu deinštitucionalizácie a transformácie systému sociálnych služieb a v rokoch 2015 – 2018 bola CEDA hlavným koordinátorom medzinárodného projektu EU Erasmus +: UNIALL - "Prístupnosť vysokoškolského vzdelávania pre študentov so špeciálnymi potrebami". V súčasnosti je jedným z partnerov národného projektu: Deinštitucionalizácia zariadení sociálnych služieb - Podpora transformačných tímov.

Vykonávanie výskumu a odborných činností v rámci projektu bude zabezpečované interným odborným personálom (súčasnými zamestnancami žiadateľa) v spolupráci s externými odborníkmi s dosiahnutým vysokoškolským vzdelaním II. a III. stupňa v odbore architektúra, urbanizmus alebo stavebné inžinierstvo, ako aj s odbornými konzultantmi z organizácií osôb so zdravotným postihnutím. Na projekte budú participovať formou uzatvorenia pracovnej zmluvy na kratší pracovný čas, alebo dohody o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru.

Riadenie projektu bude žiadateľ zabezpečovať na základe uzatvorených pracovných pomerov a dohôd mimo pracovného pomeru. Pozície projektového manažéra, finančného manažéra a manažéra monitorovania a informovanosti budú obsadené osobami so skúsenosťami s riadením projektov financovaných z fondov Európskej únie.

Fakulta architektúry Slovenskej technickej univerzity v Bratislave je štátnou rozpočtovou organizáciou. Disponuje finančnými prostriedkami na prípadné spolufinancovanie oprávnených výdavkov projektu, ako aj dostatočnými finančnými prostriedkami na pokrytie nevyhnutných výdavkov projektu v prípade omeškania zálohovej platby.

8. Vysvetlite hlavné ciele NP (stručne):

(očakávaný prínos k plneniu strategických dokumentov, k socio-ekonomickému rozvoju oblasti pokrytej OP, k dosiahnutiu cieľov a výsledkov príslušnej prioritnej osi/špecifického cieľa)

Slovenská republika v roku 2010 ratifikovala Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím. Vzhľadom na právnu záväznosť DPOZP a potrebu jeho legislatívnej a praktickej

implementácie v podmienkach SR, bude realizovaný národný projekt, ktorého cieľom je navrhnúť spôsoby riešenia implementácie univerzálneho navrhovania budov a prostredia podľa článkov 2 a 9 DPOZP aj do legislatívy v podmienkach Slovenskej republiky tak, aby ich mohli využívať v najväčšej možnej miere všetci ľudia bez nutnosti úprav alebo špeciálneho dizajnu. Zároveň tak budú splnené aj úlohy zo Záverečných odporúčaní Výboru OSN pre práva osôb so zdravotným postihnutím pre SR. Na európskej úrovni budú napĺňané ciele Európskej stratégie pre oblasť zdravotného postihnutia 2010 – 2020, na národnej úrovni sú to úlohy vyplývajúce z Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020, konkrétne v opatrení č. 4.17.7. Podporovať výskumy zamerané na vývoj a dostupnosť univerzálne navrhovaných tovarov a služieb, rovnako na vývoj a dostupnosť asistenčných technológií.

Ciele národného projektu sú orientované na skúmanie nástrojov a metód implementácie univerzálneho navrhovania fyzického prostredia do praxe a na aplikovanie ustanovení DPOZP najmä článku 9 Prístupnosť v podmienkach Slovenskej republiky. Za účelom naplnenia cieľov projektu sa bude skúmať uplatňovanie princípov univerzálneho navrhovania v zahraničnej legislatíve a praxi a spracujú sa prípadové štúdie pozitívnych a negatívnych príkladov z praxe. Na základe získaných vedomostí sa vypracujú systémové riešenia - odporúčania na legislatívne zmeny v slovenskej legislatíve, podklady pre vydanie slovenských technických noriem a metodiky tvorby univerzálne prístupného fyzického prostredia, ktoré budú určené pre odbornú verejnosť. Počas trvania projektu budú organizované viaceré podujatia za účelom zvýšenia povedomia odbornej a laickej verejnosti o právach osôb so zdravotným postihnutím a o univerzálnom navrhovaní v podmienkach SR.

Výstupy a výsledky projektu umožnia lepšie sociálne začleňovanie osôb so zdravotným postihnutím do spoločnosti a väčšiu mieru ich samostatnosti v prostredí, čím projekt prispeje k prevencii a eliminácii diskriminácie osôb so zdravotným postihnutím v spoločnosti, čo je aj jedným z cieľov Operačného programu Ľudské zdroje. Konkrétne naplnia ciele Prioritnej osi 4. Sociálne začlenenie, Investičnej priority 4.1. Aktívne začlenenie, a to aj s cieľom podporovať rovnaké príležitosti a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnateľnosti a jej Špecifického cieľa 4.1.2. Prevencia a eliminácia všetkých foriem diskriminácie.

9. Očakávaný stav a merateľné ciele

V tejto časti popíšte očakávané výsledky projektu s konkrétnym prínosom vo vzťahu k rozvoju oblasti pokrytej operačným programom a zrealizovaniu aktivít. V tabuľke nižšie uveďte projektové ukazovatele a iné údaje. Projektové ukazovatele musia byť definované tak, aby odrážali výstupy/výsledky projektu a predstavovali kvantifikáciu toho, čo sa realizáciou aktivít za požadované výdavky dosiahne. ⁸				
Cieľ národného projektu	Merateľný ukazovateľ	Indikatívna cieľová hodnota	Aktivita projektu	Súvisiaci programový ukazovateľ ⁹
Zlepšenie prevencie a eliminácie diskriminácie osôb so zdravotným postihnutím v spoločnosti prostredníctvom	P0509 Počet vypracovaných nových, inovatívnych, systémových opatrení	1	Podaktivita 1.4 Syntéza nadobudnutých poznatkov	O0092 Počet vypracovaných nových, inovatívnych, systémových opatrení

⁸ V odôvodnených prípadoch sa uvedená tabuľka nevyplní, pričom je nevyhnutné do tejto časti uviesť podrobné a jasné zdôvodnenie, prečo nie je možné uviesť požadované údaje.

⁹ Národný projekt by mal obsahovať minimálne jeden relevantný projektový ukazovateľ, ktorý sa agreguje do programového ukazovateľa. Pri ostatných projektových ukazovateľoch sa uvedie N/A.

vypracovaných štandardov a technických noriem univerzálneho navrhovania fyzického prostredia, odporúčaní na legislatívne zmeny a zvyšovaním informovanosti odbornej a laickej verejnosti o právach osôb so zdravotným postihnutím a univerzálom navrhovaní.	P0551 Počet zamestnávateľov/inštitúcií, ktoré po ukončení projektu poskytujú vzdelávanie/poradenstvo alebo realizujú opatrenia v oblasti prevencie a eliminácie diskriminácie	1		R0101 Počet zamestnávateľov/inštitúcií, ktoré po ukončení projektu poskytujú vzdelávanie/poradenstvo alebo realizujú opatrenia v oblasti prevencie a eliminácie diskriminácie
	P0507 Počet vypracovaných materiálov (hodnotení, analýz, štúdií, a pod.)	6	Podaktivita 1.5 Vypracovanie štandardov a metodík univerzálneho navrhovania fyzického prostredia	N/A
	P0136 Počet aktivít zameraných na zvýšenie povedomia o právach osôb so zdravotným postihnutím	26	Podaktivita 1.6 Zvýšenie povedomia odbornej a laickej verejnosti o právach OZP a univerzálom navrhovaní	O0095 Počet aktivít zameraných na zvýšenie povedomia o právach osôb so zdravotným postihnutím
Iné údaje, ktorými je možné sledovať napĺňanie cieľov národného projektu (ak relevantné)				
Cieľ národného projektu	Ukazovateľ	Indikatívna cieľová hodnota	Aktivita projektu	

V prípade viacerých merateľných ukazovateľov, doplňte údaje za každý merateľný ukazovateľ.

10. Bližší popis merateľných ukazovateľov.¹⁰

Predmetná časť sa týka projektových ukazovateľov

¹⁰ V odôvodnených prípadoch sa uvedená tabuľka nevyplní, pričom je nevyhnutné do tejto časti uviesť podrobné a jasné zdôvodnenie, prečo nie je možné uviesť požadované údaje.

Názov merateľného ukazovateľa ¹¹	P0136 Počet aktivít zameraných na zvýšenie povedomia o právach osôb so zdravotným postihnutím
Akým spôsobom sa budú získavať dáta?	Aktivity zamerané na zvýšenie povedomia o právach osôb so zdravotným postihnutím sa uskutočnia formou konferencií, seminárov a workshopov, na ktorých sa bude propagovať univerzálne navrhovanie a DPOZP pre odbornú a laickú verejnosť. Prijímateľ zverejní informácie o aktivitách na svojom webovom sídle a predloží prezenčné listiny z uskutočnených aktivít.
Názov merateľného ukazovateľa	P0509 Počet vypracovaných nových, inovatívnych, systémových opatrení
Akým spôsobom sa budú získavať dáta?	Prijímateľ predloží výsledný strategický dokument, ktorý bude obsahovať analýzu súladu slovenskej legislatívy s ustanoveniami DOPZP najmä článkom 9 Prístupnosť a odporúčania na legislatívne zmeny za účelom implementácie univerzálneho navrhovania fyzického prostredia do praxe v podmienkach SR.
Názov merateľného ukazovateľa	P0507 Počet vypracovaných materiálov (hodnotení, analýz, štúdií, a pod.)
Akým spôsobom sa budú získavať dáta?	Prijímateľ vypracuje tieto materiály: podklady na vydanie slovenských technických noriem a metodiky o univerzálnom navrhovaní fyzického prostredia, ktoré budú určené najmä pre odbornú verejnosť. Technické normy a metodiky budú dostupné pre všetkých záujemcov.
Názov merateľného ukazovateľa	P0551 Počet zamestnávateľov/inštitúcií, ktoré po ukončení projektu poskytujú vzdelávanie/poradenstvo alebo realizujú opatrenia v oblasti prevencie a eliminácie diskriminácie
Akým spôsobom sa budú získavať dáta?	Prijímateľ predloží informácie prostredníctvom následnej monitorovacej správy

V prípade viacerých merateľných ukazovateľov, doplňte údaje za každý z nich.

11. Očakávané dopady

Zoznam prínosov a prípadných iných dopadov, ktoré sa dajú očakávať pre jednotlivé cieľové skupiny		
Dopady	Cieľová skupina (ak relevantné)	Počet ¹²
Zlepšenie podmienok pre sociálne začlenenie osôb so zdravotným postihnutím do spoločnosti a väčšej miery ich samostatnosti v prostredí formou implementácie univerzálneho navrhovania budov a fyzického prostredia.	- osoby so zdravotným postihnutím - jednotlivci alebo skupiny ohrozené diskrimináciou, chudobou alebo sociálnym vylúčením	Nie je možné uviesť reálnu početnosť. Prospech budú mať všetky osoby, ktoré z dôvodu svojich fyzických, zmyslových, mentálnych či iných obmedzení majú problém sa samostatne pohybovať či orientovať vo fyzickom prostredí. Uvedené sa netýka iba osôb so zdravotným postihnutím, ale aj napríklad seniorov, rodičov s detskými kočíkmi a podobne.
Zlepšenie prevencie a eliminácie diskriminácie osôb so zdravotným postihnutím v spoločnosti	- osoby so zdravotným postihnutím	Nie je možné uviesť reálnu početnosť. Všetky osoby so zdravotným postihnutím, najmä osoby s fyzickým, zmyslovým a mentálnym postihnutím.

¹¹ V prípade viacerých merateľných ukazovateľov, doplňte tabuľku za každý merateľný ukazovateľ.

¹² Ak nie je možné uviesť početnosť cieľovej skupiny, uveďte do tejto časti zdôvodnenie.

Zvýšenie povedomia odbornej a laickej verejnosti o právach osôb so zdravotným postihnutím a univerzálnom navrhovaní	<ul style="list-style-type: none"> - osoby so zdravotným postihnutím - jednotlivci alebo skupiny ohrozené diskrimináciou, chudobou alebo sociálnym vylúčením - výskumné a vzdelávacie inštitúcie - subjekty vykonávajúce činnosti vo verejnom záujme	<p>Predpokladaný počet osôb z odbornej verejnosti zúčastnených na aktivitách zameraných na zvyšovanie povedomia o právach osôb so zdravotným postihnutím a univerzálnom navrhovaní – počet 150</p> <p>Predpokladaný počet osôb z laickej verejnosti zúčastnených na aktivitách zameraných na zvyšovanie povedomia o právach osôb so zdravotným postihnutím a univerzálnom navrhovaní – počet 300</p>
---	---	--

V prípade viacerých cieľových skupín, doplňte dopady na každú z nich.

12. Aktivity

a) Uveďte detailnejší popis aktivít.

Aktivita 1 Tvorba nástrojov na implementáciu univerzálného navrhovania do tvorby fyzického prostredia na Slovensku

V rámci Aktivity 1 bude realizovaných 6 podaktivít.

- 1.1 Komparácia domácej a zahraničnej legislatívy v oblasti prístupnosti fyzického prostredia
- 1.2 Prípadové štúdie pozitívnych a negatívnych príkladov prístupnosti prostredia v Slovenskej republike
- 1.3 Prípadové štúdie zahraničných príkladov univerzálného navrhovania fyzického prostredia
- 1.4 Syntéza nadobudnutých poznatkov - spracovanie odporúčaní na legislatívne zmeny zamerané na implementáciu zásad prístupnosti fyzického prostredia do legislatívy SR
- 1.5 Vypracovanie štandardov a metodík univerzálného navrhovania fyzického prostredia
- 1.6 Zvýšenie povedomia odbornej a laickej verejnosti o právach osôb so zdravotným postihnutím a o univerzálnom navrhovaní v podmienkach SR

Odborné riadenie podaktivít projektu:

Metodický tím zložený zo 7 členov:

- 1 riadiaci vedecko-výskumný pracovník – vedúci projektu,
- 6 hlavných vedecko-výskumných pracovníkov – vedúci jednotlivých pracovných skupín.

Realizácia podaktivít projektu:

6 pracovných skupín podľa vybraných oblastí univerzálného navrhovania (UN):

- 1) UN budov na bývanie
- 2) UN budov na prácu a služby
- 3) UN zariadení na voľný čas
- 4) UN verejných priestranstiev a dopravných stavieb
- 5) UN a obnova pamiatkových budov
- 6) UN interiéru budov

Celkovo bude na projekte pracovať 41 odborných zamestnancov, pričom každá pracovná skupina bude zložená z 5-6 členov:

- 1 hlavný vedecko-výskumný pracovník,
- 2 odborní vedecko-výskumní pracovníci,
- 1 – 2 vedecko-výskumní pracovníci,
- 1 pomocný vedecko-výskumný pracovník,

1 odborný konzultant – zástupca osôb so zdravotným postihnutím.

Hlavnými výstupmi aktivity bude **strategický dokument – záverečná publikácia**: „Nástroje na implementáciu univerzálneho navrhovania budov a verejných priestranstiev do slovenskej legislatívy a praxe“ (rozsah spolu 200 strán) a **šesť vypracovaných materiálov – štandardov a metódik**, ktoré sú vymenované v podaktivite 1.5. Pre účely propagácie univerzálneho navrhovania bude zriadená osobitná webová stránka projektu o univerzálnom navrhovaní, budú organizované semináre, workshopy a záverečná konferencia pre odbornú a laickú verejnosť. Výsledky výskumu budú publikované v odborných a vedeckých publikáciách. Spolu bude realizovaných najmenej 26 aktivít zameraných na zvýšenie povedomia o právach osôb so zdravotným postihnutím a o univerzálnom navrhovaní.

V rámci podaktivít 1.2, 1.4, 1.5, 1.6 budú do projektu zapojení odborníci zo slovenských vysokých škôl so zameraním na tvorbu fyzického prostredia. Podaktivity 1.1., 1.3. a 1.6. budú realizované v spolupráci so zahraničnými partnermi CEDA - členmi European Institute for Design and Disability – Design for All Europe. Pri podaktivitách 1.1. a 1.3. budú vykonávané prieskumy v spolupráci s European Disability Forum.

Odborní zamestnanci budú v rámci projektu zamestnaní na pracovný pomer na kratší pracovný čas alebo na dohodu o pracovnej činnosti v rozsahu 20 alebo 40 hodín mesačne. Viaceré podaktivity projektu budú realizované súčasne (v súlade s priloženým harmonogramom) a jednotliví zamestnanci môžu participovať na viacerých podaktivitách v danom období.

Časový harmonogram realizácie podaktivít projektu																																				
	2020												2021												2022											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36
Aktivita 1	Tvorba nástrojov na implementáciu univerzálneho navrhovania do tvorby fyzického prostredia na Slovensku																																			
Podaktivita 1.1	Analýza domácej a zahraničnej legislatívy																																			
Podaktivita 1.2	Prípadové štúdie príkladov prístupnosti SR																																			
Podaktivita 1.3	Prípadové štúdie príkladov uni.navrhovania EÚ																																			
Podaktivita 1.4													Vypracovanie odporúčaní na legislatívne zmeny																							
Podaktivita 1.5													Vypracovanie štandardov a metódik UN																							
Podaktivita 1.6													Zvýšenie povedomia odbornej a laickej verejnosti o právach OZP a univerzálnom navrhovaní																							

Indikatívny rozpočet s uvedenými mzdovými výdavkami a rozsahom práce pre jednotlivé pozície je prílohou zámeru národného projektu. Výška mzdových výdavkov pre jednotlivé pozície bola stanovená na základe mzdovej politiky žiadateľa v súlade s požiadavkami na dosiahnuté vzdelanie a dĺžku praxe v požadovanom odbore.

Podaktivita 1.1 Komparácia domácej a zahraničnej legislatívy v oblasti prístupnosti fyzického prostredia

Predpokladaná dĺžka realizácie podaktivity: 17 mesiacov (január 2020 – máj 2021)

Podaktivitu bude realizovať:

7 členov metodického tímu
8 odborných vedecko-výskumných pracovníkov
4 vedecko-výskumní pracovníci
2 pomocní vedecko-výskumní pracovníci
2 odborní konzultanti

Cieľom podaktivity je prieskum a porovnanie domácej a zahraničnej legislatívy (hlavne v krajinách EU), zahraničných strategických dokumentov, spôsoby kontroly dodržiavania legislatívy a mechanizmov súvisiacich s aplikovaním univerzálneho navrhovania v praxi. Dáta budú získané formou dotazníka v spolupráci s partnermi z EDF - European Disability Forum, EIDD – Design for All Europe, ako aj prostredníctvom štúdia dostupnej literatúry.

Výstupom podaktivity bude kapitola v **záverečnej publikácii**: „*Prístupnosť a univerzálne navrhovanie v európskej legislatíve*“ (rozsah cca 50 strán).

V rámci tejto podaktivity bude zozbieraných mnoho dát, ktoré budú spracovávať všetci vedecko-výskumní pracovníci v 6 pracovných skupinách podľa svojho zamerania UN a odborní konzultanti.

Podaktivita 1.2 Prípadové štúdie pozitívnych a negatívnych príkladov prístupnosti prostredia v Slovenskej republike

Predpokladaná dĺžka realizácie podaktivity: 17 mesiacov (január 2020 – máj 2021)

Podaktivitu bude realizovať:

7 členov metodického tímu
2 odborní vedecko-výskumní pracovníci
3 vedecko-výskumní pracovníci
2 pomocní vedecko-výskumní pracovníci
2 odborní konzultanti

Cieľom aktivity bude skúmanie pozitívnych a negatívnych príkladov prístupnosti fyzického prostredia na Slovensku. Prípadové štúdie budú realizované in-situ, budú podložené fotodokumentáciou a doplnené sprievodným hodnotením. Prípadové štúdie budú realizované v každej zo 6 oblastí UN.

Výstupom podaktivity bude kapitola v záverečnej publikácii (podaktivita 1.4.): „*Prístupnosť budov a verejných priestranstiev na Slovensku – prípadové štúdie*“ (rozsah cca 40 strán / 12 prípadových štúdií doplnených fotodokumentáciou).

Podaktivita 1.3 Prípadové štúdie zahraničných príkladov univerzálneho navrhovania fyzického prostredia

Predpokladaná dĺžka realizácie podaktivity: 17 mesiacov (január 2020 – máj 2021)

Podaktivitu bude realizovať:

7 členov metodického tímu
2 odborní vedecko-výskumní pracovníci
3 vedecko-výskumní pracovníci
2 pomocní vedecko-výskumní pracovníci
2 odborní konzultanti

Cieľom aktivity je zber pozitívnych príkladov univerzálneho navrhovania v európskych krajinách. V úvodnej fáze aktivity budú riešitelia z pracovných skupín zbierať informácie o vhodných príkladoch univerzálneho navrhovania stavieb od zahraničných partnerov, z webových stránok a z dostupnej literatúry, potom sa vyberú najlepšie príklady stavieb a v druhej fáze bude realizovaný prieskum vybraných objektov in-situ. Prípadové štúdie budú podložené fotodokumentáciou a doplnené sprievodným hodnotením. Prípadové štúdie budú realizované v každej zo 6 oblastí UN.

Výstupom podaktivity bude kapitola v záverečnej publikácii : „Univerzálne navrhovanie budov a verejných priestranstiev v Európe – prípadové štúdie“ (rozsah cca 60 strán / 20 prípadových štúdií doplnených fotodokumentáciou).

Podaktivita 1.4 Syntéza nadobudnutých poznatkov - spracovanie odporúčaní na legislatívne zmeny zamerané na implementáciu zásad prístupnosti fyzického prostredia do legislatívy SR

Predpokladaná dĺžka realizácie podaktivity: 19 mesiacov (jún 2021 – december 2022)

Podaktivitu bude realizovať:

- 7 členov metodického tímu
- 6 odborných vedecko-výskumných pracovníkov
- 5 vedecko-výskumných pracovníkov
- 3 pomocní vedecko-výskumní pracovníci
- 3 odborní konzultanti

V úvodnej fáze podaktivity sa bude vykonávať syntéza nadobudnutých poznatkov z aktivít 1.1., 1.2. a 1.3., budú prebiehať konzultácie s odborníkmi z praxe (vyhradené činnosti vo výstavbe, odborníci na obnovu pamiatkových budov, bezpečnostní technici, požiarnici a pod.), ako aj konzultácie so zástupcami osôb so zdravotným postihnutím. Na základe získaných vedomostí bude vykonaná komparácia zahraničnej legislatívy a súladu domácej legislatívy s DPOZP najmä článkom 9 Prístupnosť. Výstupom aktivity budú vypracované odporúčania na legislatívne zmeny, ktoré budú zverejnené v záverečnej publikácii. Zámerom je implementácia univerzálneho navrhovania a ustanovení vyplývajúcich z DPOZP, čl. 9 Prístupnosť do slovenskej legislatívy, najmä do stavebnej legislatívy, do hygienických predpisov, požiarno-bezpečnostných predpisov, legislatívy k verejnému obstarávaniu, k regulatívom obcí a podobne.

Výstupom podaktivity bude kapitola v záverečnej publikácii: „Návrhy na zmeny legislatívnych predpisov v SR“ (rozsah cca 50 strán)

Záverečná publikácia obsahujúca výstupy podaktivít 1.1, 1.2, 1.3 a 1.4 bude zverejnená na webovej stránke vytvorenej v rámci projektu.

Podaktivita 1.5 Vypracovanie štandardov a metodík univerzálneho navrhovania fyzického prostredia

Predpokladaná dĺžka realizácie podaktivity: 19 mesiacov (jún 2021 – december 2022)

Podaktivitu bude realizovať:

- 7 členov metodického tímu
- 6 odborných vedecko-výskumných pracovníkov
- 5 vedecko-výskumných pracovníkov
- 3 pomocní vedecko-výskumní pracovníci
- 3 odborní konzultanti

Cieľom aktivity je spracovanie materiálov, ktoré prispejú k lepšej aplikácii univerzálneho navrhovania do praxe na Slovensku. Výstupom tejto aktivity bude príprava podkladov na vydanie 3 slovenských technických noriem a 3 metodík univerzálneho navrhovania, ktoré budú zamerané na nosné oblasti UN - budovy na bývanie, občianske budovy a verejné priestranstvá. Slovenské technické normy budú pripravené v spolupráci s Úradom pre normalizáciu, metrologiu a skúšobníctvo SR a metodiky v spolupráci so Slovenkou komorou architektov alebo Slovenskou komorou stavebných inžinierov. Všetky procesy súvisiace s prípravou dokumentov budú konzultované s odbornými konzultantmi – zástupcami osôb so zdravotným postihnutím. Výstupy tejto podaktivity, t.j. metodiky a podklady pre technické normy, budú zverejnené na webovej stránke vytvorenej v rámci projektu. Technické normy budú verejnosti k dispozícii po dohode s Úradom pre normalizáciu.

Výstupom podaktivity budú tieto štandardy a metodiky:

1. Univerzálne navrhovanie budov na bývanie – technická norma, rozsah cca 20 strán
2. Univerzálne navrhovanie občianskych budov - technická norma, rozsah cca 30 strán

3. Univerzálne navrhovanie hygienických zariadení – technická norma, rozsah cca 10 strán
4. Univerzálne navrhovanie budov – metodika, rozsah cca 40 strán
5. Univerzálne navrhovanie verejných priestranstiev - technická norma, rozsah cca 20 strán
6. Univerzálne navrhovanie verejných priestranstiev – metodika, rozsah cca 20 strán

Podaktivita 1.6 Zvýšenie povedomia odbornej a laickej verejnosti o právach osôb so zdravotným postihnutím a o univerzálnom navrhovaní v podmienkach SR

Predpokladaná dĺžka realizácie podaktivity: 31 mesiacov (jún 2020 – december 2022)

Podaktivitu bude realizovať:

- 7 členov metodického tímu
- 12 odborných vedecko-výskumných pracovníkov
- 10 vedecko-výskumných pracovníkov
- 6 pomocných vedecko-výskumných pracovníkov
- 6 odborných konzultantov

Pre účely propagácie univerzálneho navrhovania bude zriadená osobitná webová stránka projektu. Počas realizácie projektu budú pripravované a realizované workshopy, semináre a konferencia pre odbornú, ale aj laickú verejnosť, články do vedeckých a odborných časopisov a ďalšie informačné aktivity zamerané na propagáciu všeobecných princípov univerzálneho navrhovania fyzického prostredia, ale aj na zlepšenie informovanosti o právach osôb so zdravotným postihnutím a všeobecne o potrebe postupného odstraňovania architektonických a orientačných bariér. Cieľom aktivity je všeobecné zvýšenie povedomia odbornej a laickej verejnosti o právach osôb so zdravotným postihnutím a univerzálnom navrhovaní v podmienkach SR.

Výstupy podaktivity:

1. webová stránka o univerzálnom navrhovaní
2. realizácia 6 workshopov zameraných na všeobecné princípy z jednotlivých oblastí UN
3. realizácia 6 odborných seminárov – všeobecné informácie o príprave technických noriem
4. realizácia záverečnej konferencie s medzinárodnou účasťou
5. publikovanie 12 článkov vo vedeckých časopisoch a v zborníkoch z vedeckých konferencií.

Predkladateľ zámeru sa domnieva, že implementácia projektu/realizácia aktivít predstavuje a napĺňa charakter nezávislého výskumu a vývoja s cieľom rozšíriť poznatky v oblasti univerzálneho navrhovania fyzického prostredia a lepšie porozumieť daným témam, vrátane rozširovania výsledkov výskumu, a preto realizácia národného projektu bude vylúčená z pod pravidiel o štátnej pomoci.

b) V tabuľke nižšie uveďte rámcový popis aktivít, ktoré budú v rámci identifikovaného národného projektu realizované a ich prepojenie so špecifickými cieľmi.

Názov aktivity	Cieľ, ktorý má byť aktivitou dosiahnutý (podľa sekcie <i>Očakávaný stav</i>)	Spôsob realizácie (žiadateľ a/alebo partner)	Predpokladaný počet mesiacov realizácie aktivity
Aktivita 1: Tvorba nástrojov na implementáciu univerzálneho navrhovania do tvorby fyzického prostredia na Slovensku	Hlavným cieľom aktivity je na základe výskumu v oblasti univerzálneho navrhovania, porovnania s legislatívou a praxou v zahraničí a identifikácií bariér fyzického prostredia v podmienkach SR vypracovať štandardy a technické normy univerzálneho navrhovania budov a prostredia a odporúčania na	žiadateľ	36

	legislatívne zmeny. Uvedené výstupy projektu prispievajú k implementácii univerzálneho navrhovania v podmienkach SR a k prevencii a eliminácii diskriminácie osôb so zdravotným postihnutím v spoločnosti.		
--	---	--	--

V prípade viacerých aktivít, doplňte informácie za každú z nich.

13. Rozpočet

Jasne uveďte, ako bol pripravovaný indikatívny rozpočet a ako spĺňa kritérium „hodnota za peniaze“, t. j. akým spôsobom bola odhadnutá cena za každú položku, napr. prieskum trhu, analýza minulých výdavkov spojených s podobnými aktivitami, nezávislý znalecký posudok, v prípade, ak príprave projektu predchádza vypracovanie štúdie uskutočniteľnosti, ktorej výsledkom je, o. i. aj určenie výšky alokácie, je potrebné uviesť túto štúdiu ako zdroj určenia výšky finančných prostriedkov. Skupiny výdavkov doplňte v súlade s MP CKO č. 4 k číselníku oprávnených výdavkov v platnom znení. V prípade operačných programov implementujúcich infraštruktúrne projekty, ako aj projekty súvisiace s obnovou mobilných prostriedkov, sa do ukončenia verejného obstarávania uvádzajú položky rozpočtu len do úrovne aktivít.

Indikatívna výška finančných prostriedkov určených na realizáciu národného projektu a ich výstižné zdôvodnenie		
Predpokladané finančné prostriedky na hlavné aktivity	Celková suma	Uveďte plánované vecné vymedzenie
Aktivita 1	699 840 €	

521 - Mzdové výdavky Hlavná aktivita	699 840 €	<p>Doba realizácie hlavnej aktivity projektu je 36 mesiacov.</p> <p>Pracovné pozície odborných zamestnancov na pracovný pomer na kratší pracovný čas alebo dohodu o pracovnej činnosti:</p> <p>1 x riadiaci vedecko-výskumný pracovník (vzdelanie III. stupňa) – CCP 24 €/hod. x 40 hod./mesiac x 36 mesiacov = 34 560 Eur</p> <p>6 x hlavný vedecko-výskumný pracovník (vzdelanie III. stupňa) - CCP 20 €/hod. x 40 hod./mesiac x 36 mesiacov = 172 800 Eur</p> <p>12 x odborný vedecko-výskumný pracovník (vzdelanie II.-III. stupňa) – CCP 16 €/hod. x 20 hod./mesiac x 36 mesiacov = 138 240 Eur</p> <p>10 x vedecko-výskumný pracovník (vzdelanie II. stupňa) – CCP 12 €/hod. x 40 hod./mesiac x 36 mesiacov = 172 800 Eur</p> <p>6 x pomocný vedecko-výskumný pracovník (študent VŠ) – CCP 9 €/hod. x 40 hod./mesiac x 36 mesiacov = 77 760 Eur</p> <p>6 x odborný konzultant (maturita) – CCP 12 €/hod. x 40 hod./mesiac x 36 mesiacov = 103 680 Eur.</p> <p>Výška mzdových výdavkov pre jednotlivé pozície bola stanovená na základe mzdovej politiky žiadateľa v súlade s požiadavkami na dosiahnuté vzdelanie a dĺžku praxe v požadovanom odbore.</p>
521 - Mzdové výdavky Riadenie projektu	180 000 €	<p>Riadenie projektu – 36 mesiacov</p> <p>Projektový manažér - CCP 2 600 €/mesiac x 36 mesiacov = 93 600 € (pracovný pomer na plný pracovný úväzok)</p> <p>Finančný manažér - CCP 2 400 €/mesiac/2 x 36 mesiacov = 43 200 Eur (pracovný pomer na kratší pracovný čas -1/2)</p> <p>Manažér monitorovania a informovanosti – CCP 2 400 €/mesiac/2 x 36 mesiacov = 43 200 Eur (pracovný pomer na kratší pracovný čas -1/2)</p> <p>Výška mzdových výdavkov pre jednotlivé pozície bola stanovená na základe údajov získaných z portálu www.istp.sk</p> <p>https://istp.sk/karta-zamestnania/30505/projektovy-manazer-so-ro-pre-rop https://www.istp.sk/karta-zamestnania/5703/specialista-uctovnik https://istp.sk/karta-zamestnania/30506/manazer-monitorovania-hodnotenia-a-informovania-so-ro-pre-rop</p>
Hlavné aktivity SPOLU	879 840 €	
Predpokladané finančné prostriedky na podporné aktivity		

903 - Paušálna sadzba na ostatné výdavky projektu (nariadenie 1303/2013, čl. 68b ods. 1)	351 936 €	Paušálna sadzba do výšky 40 % oprávnených priamych nákladov na zamestnancov použitých na výpočet všetkých ostatných nákladov na projekt: <ul style="list-style-type: none"> - Zahraničné pracovné cesty - Domáce pracovné cesty - Organizovanie konferencií, workshopov - Nákup vybavenia - Tlačiarenské služby - Publicita - Prekladateľské a tlmočnicke služby - Výdavky na prevádzku a ďalšie výdavky na projekt
Podporné aktivity SPOLU	351 936 €	
CELKOM	1 231 776 €	

Kritérium „hodnota za peniaze“:

Zámer národného projektu je zameraný na prevenciu a elimináciu diskriminácie osôb so zdravotným postihnutím v spoločnosti formou implementácie univerzálneho navrhovania v podmienkach SR.

Na univerzálne navrhovanie sa na Slovensku špecializujú zamestnanci Slovenskej technickej univerzity/ Fakulty architektúry, v rámci ktorej je zriadené špecializované pracovisko CEDA - Centre of Design for All - Výskumné a školiace centrum bezbariérového navrhovania, ktoré sa zaoberá výlučne problematikou univerzálneho navrhovania. Toto jedinečné pracovisko disponuje odbornými a výskumnými kapacitami s dlhoročnými skúsenosťami vo všetkých oblastiach univerzálneho navrhovania, ktoré spolupracujú aj s odborníkmi z ďalších slovenských vysokých škôl so zameraním na tvorbu fyzického prostredia, ako aj so zahraničnými partnermi - členmi European Institute for Design and Disability – Design for All Europe a European Disability Forum. Participujú aj pri vytváraní národných legislatívnych predpisov v súčinnosti s európskymi a národnými inštitúciami.

Odborné aktivity projektu budú vykonávané zamestnancami CEDA a niektorými ďalšími zamestnancami Fakulty architektúry a tiež odborníkmi na tvorbu fyzického prostredia z iných vysokých škôl. Na aktivitách budú participovať aj zástupcovia osôb so zdravotným postihnutím na pozíciách konzultantov.

V bode 12. v rámci detailnejšieho popisu aktivít je uvedená hlavná aktivita projektu členená na jednotlivé podaktivity, pričom pri každej podaktivite sú okrem popisu cieľa a výstupov podaktivity a predpokladanej dĺžky realizácie uvedené počty odborných zamestnancov, ktorí budú podaktivitu realizovať v členení podľa jednotlivých pozícií. Z rozpočtu projektu je zároveň zrejмый mesačný rozsah práce a celková cena práce pre konkrétne pozície. Výška miezd bola stanovená v súlade s požiadavkami na dosiahnuté vzdelanie a dĺžku praxe v požadovanom odbore na základe predchádzajúcej mzdovej politiky žiadateľa, ktorá je prílohou zámeru NP a ktorá bude zverejnená aj v rámci Výročnej správy Slovenskej technickej univerzity v Bratislave za rok 2018. Ide o výpočet hodinovej sadzby z priemerného platu a celkovej ceny práce na STU, pričom tabuľka obsahuje aj valorizáciu schválenú Ministerstvom školstva SR na roky 2019 a 2020 vo výške 2 x 10 % a príplatok za riadenie tímu vo výške 20 %.

Zároveň uvádzame, že projekt nie je investičným typom projektu. Očakávaná hodnota projektu spočíva vo vypracovaní inovatívnych systémových opatrení na zlepšenie prístupnosti fyzického prostredia v podmienkach Slovenskej republiky pre široké spektrum užívateľov a z pohľadu predkladateľa zámeru najmä pre osoby so zdravotným postihnutím. Očakávaným dopadom systémových opatrení je lepšie sociálne začleňovanie osôb so zdravotným postihnutím do spoločnosti, lepší prístup k ekonomickým príležitostiam a vzdelaniu, väčšia miera ich samostatnosti v prostredí, a teda nepochybný príspevok k prevencii a eliminácii diskriminácie osôb so zdravotným postihnutím v spoločnosti. Vytvorením prístupného prostredia sa výrazne zvýši miera schopnosti a nezávislosti osôb so zdravotným postihnutím. Lepší prístup do budov, na verejné priestranstvá, k doprave či prístup k službám poskytovaným verejnosti prinesú viac možností týmto ľuďom participovať na rôznych aktivitách v

rámci komunity, v oblasti vzdelávania, na trhu práce a v ďalších sférach života. V prístupnom prostredí sa zvýši ich šanca začleniť sa do spoločnosti, participovať na živote komunity na rovnakom základe s ostatnými, pričom nebudú odkázaní na pomoc iných osôb (rodinní príslušníci, osobní asistenti alebo opatrovatelia). Z univerzálne prístupného prostredia neprofitujú len ľudia so zdravotným postihnutím, ale je sociálnym a ekonomickým prínosom pre celú spoločnosť.

14. Deklarujte, že NP vyhovuje **zásade doplnkovosti** (t. j. nenahrádza verejné alebo ekvivalentné štrukturálne výdavky členského štátu v súlade s článkom 95 všeobecného nariadenia).

Podľa zásady doplnkovosti príspevky z fondov nesmú nahradiť verejné alebo ekvivalentné štrukturálne výdavky členského štátu v regiónoch. Predkladaný zámer národného projektu vyhovuje zásadám doplnkovosti.

15. Bude v národnom projekte využité zjednodušené vykazovanie výdavkov? Ak áno, aký typ?

Áno

903 - Paušálna sadzba na ostatné výdavky projektu (nariadenie 1303/2013, čl. 68b ods. 1) vo výške 40 % oprávnených priamych nákladov na zamestnancov pre tento projekt

16. Štúdia uskutočniteľnosti vrátane analýzy nákladov a prínosov
Informácie sa vyplňajú iba pre investičné¹³ typy projektov.

Štúdia uskutočniteľnosti vrátane analýzy nákladov a prínosov	
Existuje relevantná štúdia uskutočniteľnosti ¹⁴ ? (áno/nie)	nie
Ak je štúdia uskutočniteľnosti dostupná na internete , uveďte jej názov a internetovú adresu, kde je štúdia zverejnená	-
V prípade, že štúdia uskutočniteľnosti nie je dostupná na internete, uveďte webové sídlo a termín, v ktorom predpokladáte jej zverejnenie (mesiac/rok)	-

Vypracoval: sekcia sociálnej a rodinnej politiky

¹³ Investičný projekt – dlhodobá alokácia finančného aj nefinančného kapitálu na naplnenie investičného zámeru až do etapy, kedy projekt vstúpi do prevádzkovej etapy a prípadne začne generovať stabilné príjmy. Investičný projekt smeruje k: výstavbe stavby alebo jej technickému zhodnoteniu; nákupu pozemkov, budov, objektov alebo ich častí; nákupu strojov, prístrojov, tovarov a zariadení; obstaraniu nehmotného majetku vrátane softvéru. Zdroj: Uznesenie Vlády SR č. 300 z 21.6.2017 k návrhu Rámca na hodnotenie verejných investičných projektov v SR.

¹⁴ Pozri aj Uznesenie Vlády SR č. 300 z 21.6.2017 k návrhu k návrhu Rámca na hodnotenie verejných investičných projektov v SR (dostupné na: <http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=26598>)